

Ks. Prałat mgr Bronisław Magdziarz
Wikariusz Biskupi ds. ekonomicznych
Kurii Metropolitalnej w Olsztynie

Rys biograficzny i najważniejsze osiągnięcia Jego Ekscelencji Księdza Arcybiskupa Metropolity Warmińskiego, Księdza Doktora Edmunda Piszcz, w związku z propozycją nadania tytułu: „Honorowy Obywatel Olsztyna”

Ksiądz Arcybiskup dr Edmund Michał Piszcz urodził się 17 listopada 1929 roku w Bydgoszczy, jako drugi z trzech synów Państwa Wojciecha i Stanisławy z d. Jędrzejewska, w rodzinie wojskowej, gdyż ojciec służył w tamtejszym 62 pułku piechoty. Tak więc dzieciństwo Księdza Arcybiskupa upłynęło w koszarach, wśród żołnierskiego życia.

Studia i rozwój naukowy: Po ukończeniu w roku 1956 Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Chełmińskiej w Pelplinie, w dniu 10 maja 1956 roku przyjął święcenia kapłańskie i został mianowany na stanowisko wikariusza parafii katedralnej w Pelplinie. W październiku 1958 roku podjął studia Historii Kościoła na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie. Po czterech latach studiów, promowany w dniu 26 czerwca 1962 roku, uzyskał prawa i tytuł **doktora Świętej Teologii**, broniąc pracy doktorskiej pisanej u Ks. Prof. Mieczysława Żywczyńskiego, pod tytułem: „Geneza i przebieg toruńskiego COLLOQUIUM CHARITATIVUM za Władysława IV w 1645 roku”. 9 lipca 1962 roku został mianowany profesorem historii Kościoła i wykładowcą języka łacińskiego w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie, sekretarzem rektoratu tegoż Seminarium i kierownikiem Archiwum Diecezji Chełmińskiej. Funkcje te sprawował do roku 1980. W roku akademickim 1973/74, korzystając z przyznanego Mu stypendium naukowego, studiował w Instytucie Historii Kościoła, prowadzonym przez Ks. Prof. dra Józefa Lortza w Moguncji (Mainz). Tam studiował także w roku 1979. Od roku akademickiego 1985/86, już jako Biskup Warmiński, wykladał historię Kościoła na Warmińskim Instytucie Teologicznym w Olsztynie, najpierw afiliowanym, a od 22 lutego 1995 roku agregowanym przez Stolicę Apostolską do Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. W swoim dorobku naukowym zgromadził ponad 80 publikacji i wiele prac m. i. „Maryjne miejsca pątnicze w Diecezji Chełmińskiej”, „Biblioteka Klasztoru OO. Reformatorów w Łąkach na Pomorzu”, czy „Religijność Jana III Sobieskiego”.

Posługa kapłańska i biskupia: Jak już wspominałem, pierwszą placówką po święceniach kapłańskich był od 28 lipca 1956 roku wikariat przy Katedrze w Pelplinie, połączony z obowiązkami prefekta miejscowego Liceum Ogólnokształcącego. Poza pracami duszpasterskimi i katechetycznymi prowadził chór młodzieżowy parafii pelplińskiej, który przeżył wtedy okres wielkiego rozkwitu. Pełniąc funkcję profesora w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie, nie zaniedbywał posługi duszpasterskiej m. i. jako kapelan szpitala. W uznaniu zasług, w dniu 22 października 1970 roku Ojciec św. Paweł VI zaliczył Ks. Edmunda Piszcz do grona swych kapelanów. Biskup chełmiński Ks. dr Marian Przykucki powołał Go w dniu 15 grudnia 1981 roku na członka diecezjalnej Rady Duszpasterskiej. Ojciec św. Jan Paweł II mianował 3 kwietnia 1982 roku Ks. Edmunda Piszcz biskupem tytularnym Aurusuliana i skierował do pomocy biskupowi chełmińskiemu drowi Marianowi Przykuckiemu. Ten mianował biskupa Edmunda w dniu 8 maja 1982 roku wikariuszem biskupim do spraw duchowej i intelektualnej formacji kapłanów i powołał do Chełmińskiej Kapituły Katedralnej jako kanonika gremialnego i prałata prepozyta. Święceń biskupich, w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego, 20 maja

1982 roku udzielił Prymas Polski, Ks. Kardynał Józef Glemp. Nowo wyświęcony Biskup podkreślił w swym słowie, że „*biskupstwo swe pojmuję nie tylko jako tytuł, lecz jako posłannictwo, wielkie zadanie kapłańskie, które podejmuje z pokorą, ufny w pomoc Bożą, a także tych wszystkich, do których zostaje posłany*”. Za dewizę swej biskupiej posługi obrał słowa z pierwszego listu św. Jana Ewangelisty: *MILUJMY CZYNEM I PRAWDĄ*. W styczniu 1985 roku objął przewodnictwo Komisji Misyjnej Episkopatu Polski.

Ojciec św. Jan Paweł II, w dniu 11 listopada 1985 roku, mianował Ks. Biskupa dra Edmunda Piszczę administratorem apostolskim Diecezji Warmińskiej *sede plena*. Tę nominację ogłoszono w kraju dnia 28 listopada 1985 roku, a objęcie stanowiska przez okazanie dokumentów Warmińskiej Kapituły Katedralnej, miało miejsce w dniu 30 listopada 1985 roku we Fromborku. Rozpoczęła się wyteżona praca nauczycielska, kapłańska, pasterska i ascetyczna, w uznaniu której Ojciec św. Jan Paweł II, po rezygnacji biskupa Jana Obląka z chwilą ukończenia 75 roku życia, mianował biskupa dra Edmunda Piszczę w dniu 7 października 1988 roku biskupem warmińskim, a 25 marca 1992 roku arcybiskupem metropolitą warmińskim.

Praca **nauczycielska** to przede wszystkim niezliczone kazania, homilie i przemówienia głoszone podczas wizytacji, bierzmowań, uroczystości kościelnych i narodowych, mówione z serca do serca. Od 2 września 1990 roku nadawane są w Polskim Radio Olsztyn słynne niedzielne homilie, najpierw jako cykl *Oczekiwanie*, stanowiący przygotowanie do wizyty Ojca św. Jana Pawła II w Olsztynie. Trwał on do 6 czerwca 1991 roku. Potem od września 1991 roku cykl *Droga*, który trwa do dziś. W sumie ponad 400 homilii zanotowano w fonotece Polskiego Radia. Do posługi nauczycielskiej zaliczyć należy otwarcie katolickiego przedszkola i liceum, powołanie do istnienia trzech kolegiów teologicznych, kształcących nauczycieli religii dla przedszkoli i szkół, utworzenie Katolickiego Uniwersytetu Ludowego w Kętrzynie, uzyskanie od Stolicy Apostolskiej agregacji Warmińskiego Instytutu Teologicznego do Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Wspólnie z innymi był propagatorem idei powstania w Olsztynie Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego, co się ziściło w październiku 1999 roku przyjęciem w struktury Uniwersytetu Wydziału Teologicznego. – Osobny rozdział Jego pracy nauczycielskiej stanowią listy wielkopostne i okazyjne drukowane w *Warmińskich Wiadomościach Diecezjalnych*, a od 1 września 1992 roku w *Warmińskich Wiadomościach Archidiecezjalnych*.

Praca **kapłańska** to sprawowanie Ofiary Eucharystycznej dla Ludu Bożego całej archidiecezji, poszczególnych parafii i wspólnot wiernych. Dalej, to udzielanie sakramentu Bierzmowania i sakramentu Kapłaństwa. Z rąk Księdza Arcybiskupa w ciągu minionych lat 340 diakonów przyjęło święcenia kapłańskie.

Praca **pasterska** to: budowa nowego gmachu Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej w Olsztynie, budowa nowych kościołów i kaplic, wykup i najem kościołów ewangelickich. Dnia 1 stycznia 1987 roku utworzono wikariaty biskupie w Elblągu i Ełku, z których po pięciu latach powstały dwie diecezje, wchodzące wraz z archidiecezją warmińską w skład metropolii warmińskiej. Powołano do istnienia Sambijską Kapitułę Kolegiacką w Gołdapi. Od początku Jego działalności utworzono 102 nowych parafii. Zreorganizowano podział dekanatów, z dawnej liczby 17 są dziś 33 dekanaty. W największym skrócie należy tu jeszcze wymienić: powołanie do istnienia Domów Samotnej Matki, hospicjum dla chorych i. W latach 1986 – 1987 przeprowadzono drugie nawiedzenie diecezji przez kopię cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej. Przygotowano i przeprowadzono pielgrzymkę Papieża do diecezji w roku 1991. Na stałe już wpisały się piesze pielgrzymki zarówno do Częstochowy jak i do Wilna. W roku 1993 obchodzono 750 – lecie diecezji warmińskiej. Szczególną troską duszpasterską obejmuje Arcypasterz prześladowanych, ubogich, chorych, dzieci, Polonię królewicką i białoruską. Kieruje księży diecezjalnych na misje do

Afryki i Ameryki Południowej. Jego kontakty z władzami państwowymi, samorządowymi, związkowymi, parlamentarzystami i politykami budzą powszechne uznanie i zaufanie wszystkich. Odznacza wielu zasłużonych kapłanów godnościami kościelnymi, a wiernych świeckich, w tym Ochotnicze Straże Pożarne diecezji, orderami papieskimi. – Jeszcze jako biskup pomocniczy chełmiński, przejął w roku 1983 obowiązki przewodniczącego Komisji Misyjnej Episkopatu Polski, które sprawował przez 11 lat. Jednocześnie przez 6 lat był krajowym dyrektorem Papieskich Dziel Misyjnych w Polsce. W dowód uznania Ojciec św. mianował Go członkiem Rzymskiej Kongregacji do spraw Ewangelizacji Narodów. Podczas pracy w Komisji Misyjnej utworzył Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie na Zaciszu, w którym roczne przygotowanie misyjne odbywają polscy misjonarze: księża, ojcowie, bracia i siostry zakonne oraz ludzie świeccy, przed wyjazdem na misje. Pomnożyło to wydatnie liczbę polskich misjonarzy, których przygotowanie w ośrodkach zagranicznych było przedtem bardzo kosztowne i niosło ze sobą niebezpieczeństwo emigracji zarobkowej do krajów zachodnich, zamiast wyjazdu na misje. W dniach 16 – 18 października 1992 roku zorganizował Krajowy Kongres Misyjny w Częstochowie na Jasnej Górze, z udziałem Stolicy Apostolskiej i krajów z Polską sąsiadujących. Liczny udział uczestników w kongresie wykazał prężność polskich ośrodków i wspólnot misyjnych.

Praca **ascetyczna** to: co miesięczne spotkania dla przełożonych zgromadzeń żeńskich, prowadzone od stycznia 1986 roku. To także miesięczne dni skupienia dla Instytutu Świeckiego Pomocnic Maryi Jasnogórskiej Matki Kościoła w Warszawie i dni skupienia dla sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego również w Warszawie. Prowadzi coroczne rekolekcje wielkopostne dla inteligencji, nauczycieli i służby zdrowia w Olsztynie, a także rekolekcje parafialne w innych miastach Polski, często i za granicą. Głosi rekolekcje zamknięte dla zakonników i kapłanów z misji polskich we Francji i w Niemczech. Od przeszło czterdziestu lat prowadzi w sierpniu codzienne konferencje i kierownictwo sumień w konfesjonale, zarówno dla rodzin rybackich, jak i dla inteligencji odpoczywającej w Kuźnicy na Helu.

Ks. Arcybiskup Edmund Piszcz trwale zapisał się w dziejach diecezji: chełmińskiej, warmińskiej, elbląskiej, ełckiej, archidiecezji i metropolii warmińskiej, a także w dziejach Misji oraz historiografii kościelnej.

Przedstawiając w wielkim skrócie tę biografię osoby Księdza Arcybiskupa i Jego działalności, podkreślam raz jeszcze, jako ze wszechmiar godną zauważenia, Jego postawę osoby zaangażowanej, pracowitej, otwartej, oddanej archidiecezji warmińskiej, w tym także Olsztynowi, ale nade wszystko Osoby budzącej powszechną życzliwość. - Wniosek o nadanie Jego Ekscelencji Księdzu Arcybiskupowi drowi Edmundowi Piszczowi tytułu **Honorowego Obywatela Olsztyna** uznaję za w pełni uzasadniony. Sądzę, że ten tytuł unaocznia w sposób jednoznaczny w Osobie Księdza Arcybiskupa więzi Kościoła lokalnego z tutejszym Społeczeństwem i wpisze się na stałe w historię miasta, któremu od zarania patronuje właśnie apostoł św. Jakub. Będzie też wyrazem szczerego uznania dla **CZŁOWIEKA**, który na takie wyróżnienie na pewno zasługuje.

WIKARIUSZ BISKUPI D/S EKON.
MODERATOR KURII
B. Bronisław Magdziarz
ks. mgr Bronisław Magdziarz

Olsztyn, 8 września 2003 roku,
w święto Narodzenia NMP